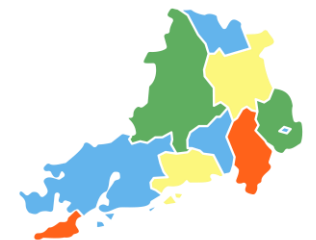

Nepsy palveluketju -kuvaus ammattilaisille

Lasten ja nuorten perustason palvelut (0-16 v)

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

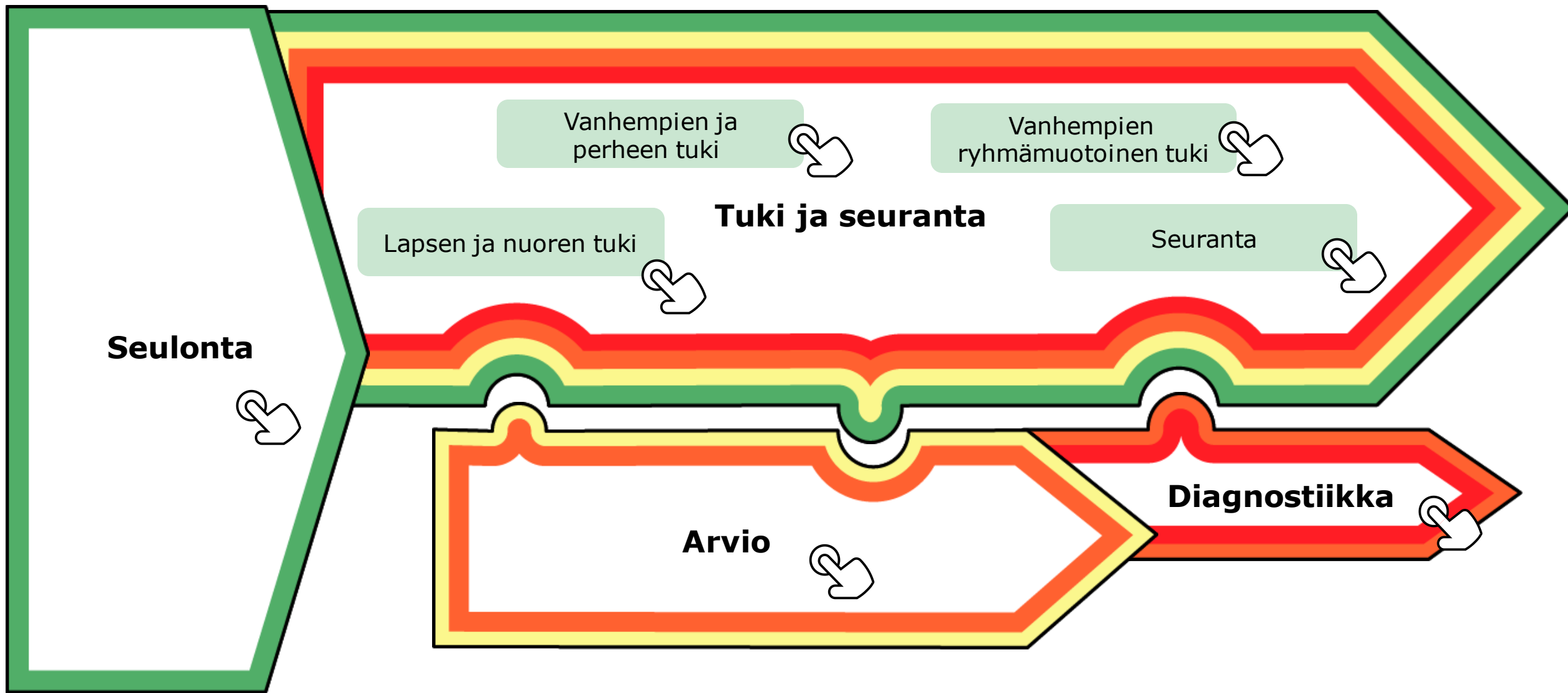
- Tämän palveluketju esityksen tarkoitus on jäsentää monialaisen verkoston työskentelyä eri palvelutasoilla ja luoda organisaatiolle yhtenäinen kokonaiskuva neuropsykiatrisista oireista kärsivien lasten, nuorten ja perheiden hoidosta.
- Esityksessä palveluketju on jaoteltu seulonta, arvio, diagnostiikka ja tuki / seuranta kokonaisuuksiin.
- Esityksen tarkoitus on katsoa eteenpäin, se pohjautuu osin nykyiseen tilanteeseen, mutta kuvaa samalla tavoitetilaa ja matkaa yhtenäisiin palveluihin.
- Palveluketju -työväline on muodostettu osana tulevaisuuden sotekeskushanketta. Prosessissa on osallistettu laajasti alueen asiantuntijoita verkostotyön ja työpajatyöskentelyn avulla.
- Työvälineen on tarkoitus täydentyä / muokkaantua käyttöönoton yhteydessä. Huomioitavaa kentässä ratkaistavia nostoja.

● Perustason palvelut

● Perustason
kohdennetut
palvelut

● Perustason
erityispalvelut

● Erikoissairaanhoido

Seulonta, arviointi ja diagnostiikka:

Perustason palvelut

Perustason kohdennetut palvelut

Perustason erityispalvelut

Erikoissairaanhoido

Varhainen tunnistaminen osana kaikkia lasten, nuorten ja perheiden palveluja

Strukturoitu seulonta:
määräaikaistarkastukset
sekä vanhemmuuden tuen
tarpeen tunnistaminen

Arvio / Moniammatillinen arvio (sis. Vanhemmuuden tuen tarpeen arvio)

Selvitykset diagnostiikan tueksi, esim. psykologin tutkimus

Diagnostiikka HV alueella

Diagnostiikka
erikoissairaanhoidossa

Perustason konsultaatio

ESH konsultaatio

Klikkaa palvelua josta haluat lukea lisää.

Takaisin alkuun

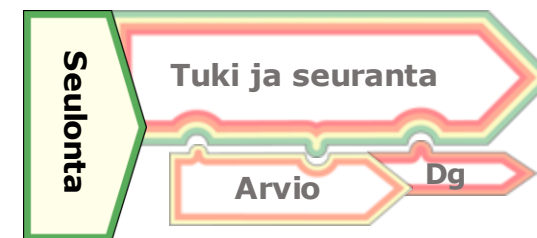

Varhainen tunnistaminen osana lasten, nuorten ja perheiden palveluita

- Nepsy -piirteiden ja tuen tarpeen tunnistaminen (perusosaaminen kaikissa palveluissa) ja tuen piiriin ohjaaminen.
- Huomioitavaa: Tunnistamisen välineet ja riittävä asteittainen perustason Nepsy –osaaminen. Hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden palveluihin tulee luoda perhekeskustasoinen koulutussuunnitelma ottaen huomioon eri palvelutasot
- Yhteistyörakenteissa kuntien kanssa sovittava koulutussuunnitelmista myös varhaiskasvatukseen, koulun, ja oppilaitosten henkilökunnalle

Laajat ja muut määräaikaisterveystarkastukset & strukturoitu seulonta

- Neuvolan ja koulu- sekä opiskeluterveydenhuollon palvelua, jota tarjotaan kaikille lapsille ja koululaisille/toisen asteen opiskelijoille. Tavoitteena varhainen tuen tarpeen tunnistaminen.
- Osana seulontaa tulee tunnistaa vanhempien tuen tarve silloin kun lapsella on todettu tai epäillään nepsy-piirteitä
- Ikäkausittain:
  - 4v leikki-ikäisten lasten neurologisen kehityksen arviointi (Lene):
<https://thl.fi/fi/web/lastenneuvolakasikirja/terveystarkastusten-menetelmat/neurologis-kognitiivinen-kehitys/lene>
-> tarvittaessa 5 v Lene. Varhaiskasvatuksen arvio osana Lene –seulaa nähdään merkityksellisenä. Voimaperheet – toimintamallin kyselyt toimivat myös 3-4 v lasten seuloina
  - 1lk, 5lk, 8lk, näihin tarvitaan seulontaan työkalu. Lisäksi vakiomuotoinen vanhemmuuden tuen kysely tms
- **Huomioitavaa:** Seulonnan työkalut määriteltävä kouluikäisille sekä vanhemmuuden tuen tarpeen kartoittamiseen strukturoitu väline
- Yhdenmukaiset työkalut ja menetelmät

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Arvio / moniammatillinen arvio

- Lapselle/ perheelle, jotka ovat itse tunnistaneet tuen tarpeen tai joita on ohjattu esim. ohjauksen tai seulontojen kautta tarkempaan palvelu/hoidon tarpeen arvioon
- Arvio sisältää eri ammattilaisen toteuttamana kyselyitä, testejä, havainnointia yms.
- Kouluilla opiskeluhuollon monialainen asiantuntijaryhmä kootaan tapauskohtaisesti lapsen ja nuoren tueksi silloin, kun tuen tarpeen selvittelyyn ja hoitamiseen tarvitaan eri alojen asiantuntijoita kuten opetushenkilöstön ja opiskeluhuollon palvelujen henkilöstön yhteistyötä. Ryhmän kokoaminen edellyttää huoltajan suostumusta, ja lähtökohtaisesti sekä oppilas että huoltaja osallistuvat aina ryhmän kokouksiin.
- Arvioon osallistuvat tarpeen mukaan esim. psykologi, puheterapeutti, toimintaterapeutti, terveydenhoitaja, kuraattori, pedagogisen tuen asiantuntijat, lapsiperheiden sosiaalipalvelut
- (Psykologin arvio ja tarvittaessa tutkimus on kuvattu omanaan)
- **Huomioitavaa:** tulee tarkentaa miten arviointi on syytä vakioida eri ammattiryhmien tekemisen osalta, mitä menetelmiä käytetään ym. Alle kouluikäisten osalta terveydenhuollon toimijoiden (esim. psy, toimintaterapeutti ja puheterapeutti) moniarvio toteutuu jo useissa kunnissa, mutta sosiaalihuoltolain alaiset palvelut ovat harvemmin mukana (esim. perhetyö) arvion tekemisessä .

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Psykologin tutkimus

- Kognitiivista tutkimusta ei tarvita rutiinisti ADHD-oireiden selvittelyssä
- Psykologin tutkimus tehdään lapselle/ nuorelle silloin, jos lapsen kehityksestä tai oppimisesta herää huolta ja tehdyn arvion perusteella käynnistetyt tukitoimet ovat riittämättömiä.
- Psykologin tutkimus tarvitaan osaksi lääkärin diagnostista selvittelyä, kun ilman diagnoosia käytettävissä olevat tukitoimet on todettu riittämättömiksi.
- Palvelua tarjoavat: Alle kouluikäisten psykologit, Oppilashuollon psykologi
- **Huomioitavaa:**

Diagnostiikka perustasolla

- Ei-komplisoidut ADHD-epäilyt
- Kohdennettua palvelua
- Tukena reaaliaikainen etäkonsultaatio (REK) HUSin erikoislääkärin kanssa
- Palvelua tarjoavat: keskitetty tiimi? Vai asiaan perehtyneet lääkärit alueilla?
- Tiimissä lääkäri, terveydenhoitaja, psykologi. Täytyy olla asiaan perehtynyt lääkäri esim kouluterveydenhuollossa tai erityistason palveluna.
- **Huomioitavaa:**
- Lääkäriresurssin ja -työn kohdentaminen tärkeä osa kokonaisuutta, miten, missä, ketkä, riittävä osaaminen ja koulutus
- Konsultaatiomahdollisuudet ja -väylät selkeytettävä yhdenmukaisiksi sekä tasapuolisiksi

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Konsultaatio perustason sisällä ja perustaso-ESH

Perustason työntekijöille, jotka tarvitsevat tukea nepsy-potilaiden hoidossa

Tarjotaan perustason sisällä keskitetyn tiimin kautta, jossa lääkärikonsultaation lisäksi esim. neuropsykologin erityisosaamista

Lisäksi erikoissairaanhoidon tarjoamat konsultaatiot:

- Kuntakonsultaatio
- Reaaliaikainen etäkonsultaatio
- **Huomioitavaa:**
- Asiakaslähtöisen tarpeen huomioiminen konsultaatiomahdollisuuksissa, palvelukohtaiset konsultaatiomahdollisuudet?
- Mitä ja millaista konsultaatiota tarvitaan, ketkä sitä tarjoavat?

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Lapsen ja nuoren tuki

Perustason palvelut

Tuki määräaikaistarkastuksen yhteydessä

Lasten/nuorten mielenterveystalo.fi

Omaperhe.fi valtakunnallinen sähköinen perhekeskus -23

Matalan kynnyksen ohjaus ja neuvonta

Perustason kohdennetut palvelut

Nepsy ryhmät – ensi vaiheen ohjaus ja neuvonta

Koulun tukitoimet

Opiskeluhuollon tarjoamat ryhmät

Nepsy lainaamo

Perustason erityispalvelut

Päihdepalvelut

Nepsy-valmennus; diagnoosin saaneille

Kela-kuntoutus; mm. neuropsykologinen kuntoutus, Laku – kuntoutus ym.

Erikoissairaanhoido

Neuropsykiatrinen ohjaus

Kuntoutus ja hoidolliset jaksot

Omatyöntekijä

Tukiperhe/henkilö

Ohjaamo

Psykoedukaatiota tarjotaan osana eri palvelutuotteita

Järjestöjen tarjoama tuki

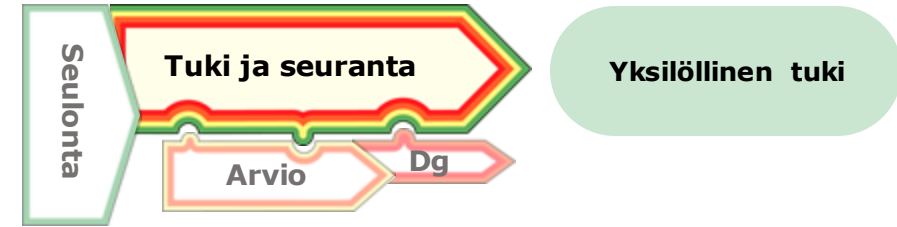

Klikkaa palvelua josta haluat lukea lisää.

Takaisin alkuun

Määräaikaistarkastus

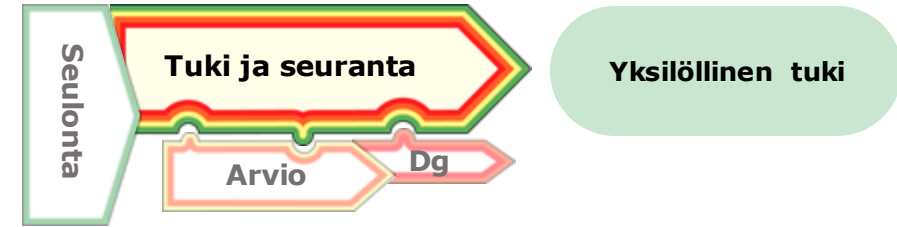

- Hyvinvointialueen tulee järjestää määräaikaista terveystarkastuksia kaikille asetuksessa ennalta määritellyille ryhmille sekä yksilöllisestä tarpeesta johtuvia terveystarkastuksia. Terveystarkastuksissa huomioidaan koko perheen hyvinvointia.
- Terveysneuvonta on terveystarkastukseen sisältyvä osa, joka muodostaa suunnitelmallisen kokonaisuuden huomioiden lapsen ja nuoren aiemmat diagnoosit, aiemmat määräaikaistarkastuksissa nousseet havainnot, mahdolliset erityisen tuen tarpeen suunnitelmat sekä muut mm. opetuksen ja perheen tukitoimet. Määräaikaistarkastus on myös osa seurantaa ja sisältää tarvittaessa psykoedukaatiota.
- Terveysneuvonta on yksilölliset tarpeet huomioivaa, kohdennettua lapsen / nuoren sekä perheen ohjausta ja neuvontaa
- Ohje nuorelle arjen hallintaan: <https://www.kaypahoito.fi/nix02460>
- **Huomioitavaa:**
- Kaikkien tietoon se, mitä nämä sisältävät, miten tietoa voidaan hyödyntää muissa palveluissa ja jatkohoidon/-tuen pohtimisessa, tiedon jakaminen

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Mielenterveystalo -verkkopalvelut

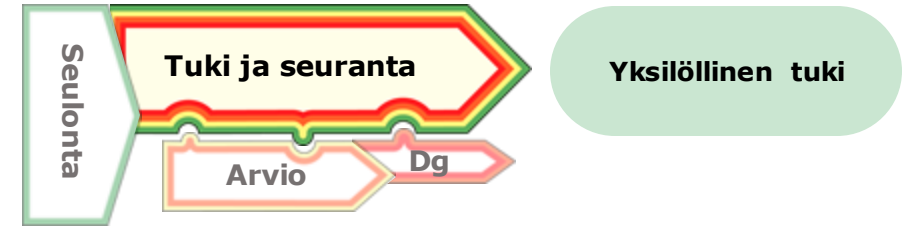

- Mielenterveystalo.fi verkkopalvelu tarjoaa tutkittua ja luotettavaa tietoa ammattilaiselle, lapselle ja nuorelle sekä heidän perheilleen.
- Muodostaa psykoedukaatioon tarvittavan sisältökokonaisuuden
- Omahoito ja Ohjattu omahoito ohjelmat: lista
- Kouluyhteisö koulun henkilöstölle
- **Huomioitavaa:**
- Tärkeää tietoa kaikkien käyttöön

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Omaperhe perhekeskuksen verkkopalvelut

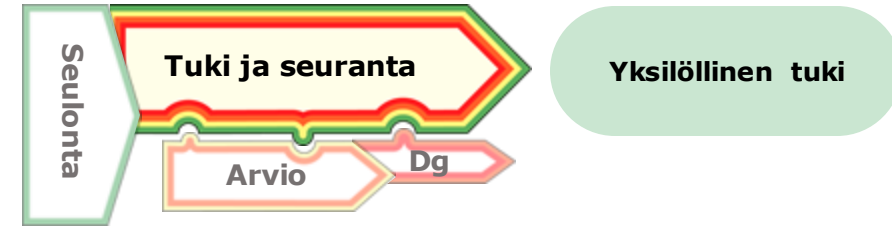

- Perhekeskuksen tietopankki asiakkaille, joka toimii osana palveluohjausta. Tuottaa ja ylläpitää luotettavaa tietoa, tukea ja apua 24/7
- www.omaperhe.fi
- **Huomioitavaa:**

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Psykoedukaatio; tarjotaan osana eri palvelutuotteita

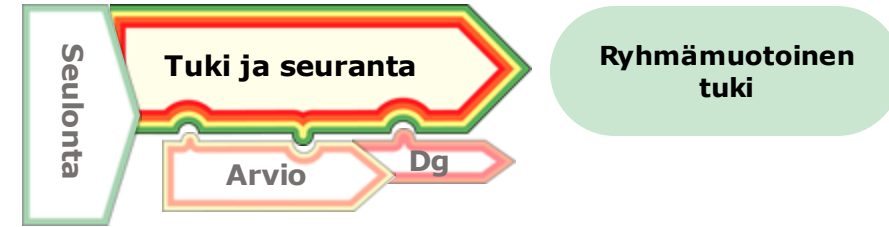

- Psykoedukaatio on koulutuksellinen työskentelytapa, jonka tavoite on lisätä asiakkaan ja hänen perheensä tai muun lähiyhteisön ymmärrystä oireista, sen syistä ja seurauksista sekä oireiden mahdollisimman hyvästä arjen hallinnasta.
- Asiakkaan sekä hänen ympäristön ymmärryksen lisääminen soveltuu kaikkiin asiakastyön vaiheisiin ja kontakteihin.
- Psykoedukaatio on jatkuvaa tukea, sitä tulee tarjota lapselle/nuorelle sekä hänen ympäristölleen useassa eri kehitys- ja palveluvaiheessa, ei ainoastaan esimerkiksi diagnoosin asettamisen yhteydessä.
- Menetelmän taustalla on yhdistelmä terveyden edistämistä ja kognitiivisbehavioraalista ohjausta ja valmennusta. Psykoedukaatio voi olla myös lyhytkestoista koulutuksellista terapiaa (max 10 käyntiä).
- Psykoedukaation tavoite on usein palauttaa ja ylläpitää psyykkistä toimintakykyä neuropsykiatrisista oireista huolimatta.
- **Huomioitavaa:** Yhteinen laaja psykoedukaatiomateriaali helposti saatavilla esim. Mielenterveystalo. Ammattilainen toteuttaa perheen ja lapsen tilanteen mukaisesti räätälöiden.
- Psykoedukaatio on tärkeä osa kaikkien tahojen työskentelyä sekä lapselle, nuorelle että vanhemmalle – ymmärryksen ja tiedon lisääntyminen motivoi myös esim. jatkotuen vastaanottamiseen ja auttaa vanhempia lapsen/nuoren tukemisessa

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Nepsy -ryhmät lapsille ja nuorille – Ensivaiheen ohjaus ja neuvonta

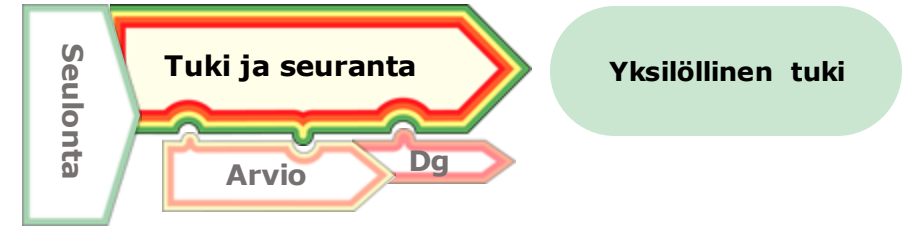
- Ensivaiheen ohjaus ja neuvonta järjestetään ensisijaisesti ryhmämuotoisena osana koulu- ja opiskeluhuollon toimintaa tai kohdennetuissa lasten ja nuorten palveluissa.
- Ensivaiheen ohjaus ja neuvonta tarjoaa tietoa ja ymmärrystä lapsen ja nuoren neuropsykiatristen erityispiirteistä, niiden vaikutuksesta ympäristöön ja toiminnan ohjaukseen.
- Auttaa lasta ja nuorta ymmärtämään omaa tapaa toimia sekä tarjoaa perustason apukeinoja arjen haasteisiin kuten koulunkäynti, ihmis- ja kaverisuhteet.
- Ryhmämuotoinen ohjaus ja neuvonta tarjoaa lapselle ja nuorelle vertaistukea ja jakamisen kokemuksen.
- Koulu- ja oppilaitoksessa tapahtuva ryhmätoiminta suunnitellaan ja toteutetaan moniammatillisesti.
- Ensivaiheen ohjaus ja neuvonta sisältää psykoedukaatiota, jonka tavoite on lisätä asiakkaan ja hänen perheensä tai muun lähiyhteisön ymmärrystä oireista, sen syistä ja seurauksista sekä oireiden mahdollisimman hyvästä arjen hallinnasta.
- **Huomioitavaa:**
- Ryhmämuotoista tukea ja sitä kuka, missä sitä tarjotaan, tulee pohtia todella tarkoin – vertaistuellinen hyöty on usein vaikuttavaa ja tarjoaa kustannustehokkaan tavan työskennellä

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Koulun tukitoimet

- Kehityksen ja oppimisen tuki rakentuu lasten yksilöllisiin tarpeisiin vastaamisesta sekä yhteisöllisistä ja oppimisympäristöihin liittyvistä ratkaisuista. Esi- ja perusopetuksessa opiskelevalla lapsella ja nuorella on perusopetuslain mukaisesti oikeus saada tukea ja ohjausta oppimiseensa ja koulunkäyntiinsä. Pedagogisten tukitoimien osalta sovelletaan kolmiportaisen tuen järjestämistä koskevia ohjeita. Jos lapselle on merkittäviä koulussa korostuvia tarkkaavuuden ja toiminnanohjauksen haasteita, arvioidaan tuen tarvetta ja laaditaan tarpeen mukaan moniammatillisesti pedagoginen arvio tai selvitys.
- Koulun tuki tarkoittaa konkreettisesti sitä, että aikuiset tekevät jotain erilailla kuin ennen. Tukitoimet suunnitellaan moniammatillisesti yhdessä perheen kanssa. Tukitoimet kirjataan, niiden vaikutusta seurataan ja ne ovat pitkäkestoisia. Mikäli arjen tukitoimista huolimatta nepsy-pulmat aiheuttavat merkittävää haittaa lapsen toiminta- ja opiskelukyvylle, voidaan harkita myös tarkempaa psykologin tekemää arviota tarkempien arjen tukitoimien suunnittelemiseksi sekä tarpeen mukaan jatko-ohjaustarpeen selvittämiseksi.
- Erityisen tärkeää, että tieto lapsen / nuoren tukitoimista saavuttaa kaikki lapsen / nuoren ympärillä toimivat koulun aikuiset ja siirtyy lapsen / nuoren mukana esimerkiksi kouluasteen tai koulun vaihtuessa.
- Koulun aikuisilla tulee olla riittävä perustieto neuropsykiatrisista häiriöistä ja niiden vaikutuksista käyttäytymiseen sekä valmius yksilöllisiin tukitoimiin (mm. tuntiresurssit).
- **Huomioitavaa:**

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Opiskeluhuollon ja opetustoimen yhdessä tarjoamat ryhmät

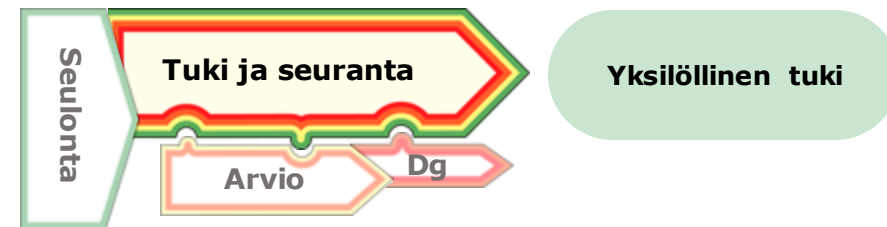
Alueen opiskeluhuoltoryhmä tuottaa tarpeen mukaan oppilaiden / opiskelijoiden tarvitsemaa yhteisöllistä vertaistukea. Palvelu ja sen sisältö vaihtelee eri perhekeskusalueilla.

Huomioitavaa: Kehitettävä palvelu osana alueen opiskeluhoitoa

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Nepsylainaamo

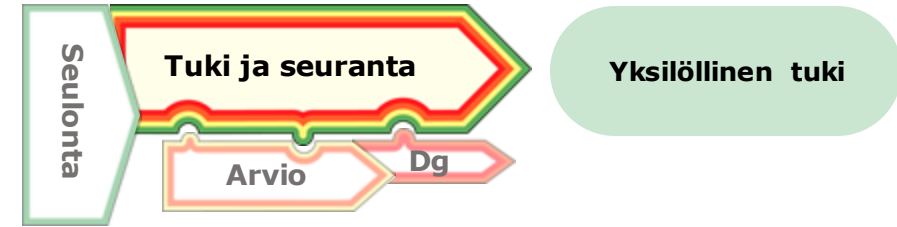

- Nepsylainaamo on kaikille avoin palvelu, (Lapsille/ vanhemmille, jota ovat kohdennetun tuen piirissä)
- Lainaamossa on lainattavissa välineistöä kuten painotuotteita, ajastimia ja aistituotteita. Välineistön tukee toiminnanohjausta, keskittymiskykyä, itsesäätelyä sekä arjenhallintaa.
- Nepsylainaamon työntekijä ohjaa ja opastaa materiaalin käytössä. Lainaamossa on myös aiheeseen liittyvää kirjallisuutta johon voit tutustua.
- Nepsylainaamon työntekijä antaa ohjausta ja neuvontaa palveluista ja niihin hakeutumisesta, palvelumuodosta ja järjestöjen palveluista. Nepsylainaamosta saat tarvittaessa myös kokemusasiantuntijan vastaanotto- ja yhteystiedot.
- Nepsylainaamo järjestää kaikille avoimia nepsy ensitieto tapahtumia.
- **Huomioitavaa:**
- Kuka, ketkä ylläpitävät tätä toimintaa ja miten sitä seurataan (esim. lainausajat jne) – onko esim. toimintaterapian ydinosaa?

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Neuropsykiatrinen ohjaus

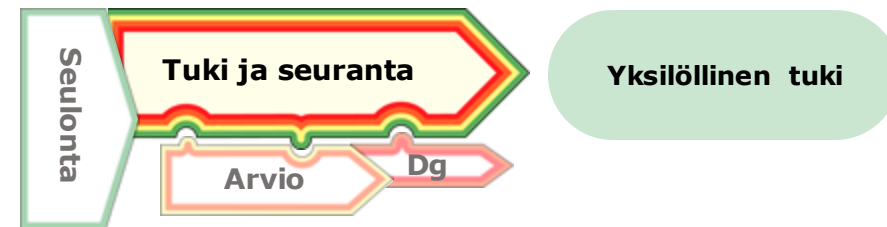

- Ohjausta ja psykoedukaatiota lapselle, nuorelle ja/tai vanhemmille. Tarjotaan arviokäyntien yhteydessä ja /tai lyhyenä palvelujaksona (1-3 käyntiä).
- Palvelua tarjoaa se ammattilainen, joka työskentelee lapsen/ nuoren ja vanhempien kanssa; esim. opiskeluhoito, lasten psykologit, toimintaterapeutit, kasvatus- ja perheneuvonta, perhesosiaalityö, lastensuojelu
- Ammattilaisella tulee olla yleistasoinen tieto häiriöistä, riittävä osaaminen nepsy -oireiden tunnistamiseen sekä keskeisistä vaikutuksista lapsen ja nuoren arkiympäristöön sekä osaamista arjen tukemiseen. tukee vanhemmuutta
- **Huomioitavaa:** Keskeistä koulutussuunnitelman laatiminen perhekeskuspalveluihin
- Miten erotellaan nepsyohjaus ja -valmennus ja se, ketkä mitään toteuttaa?

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Kuntoutus ja hoidolliset jaksot

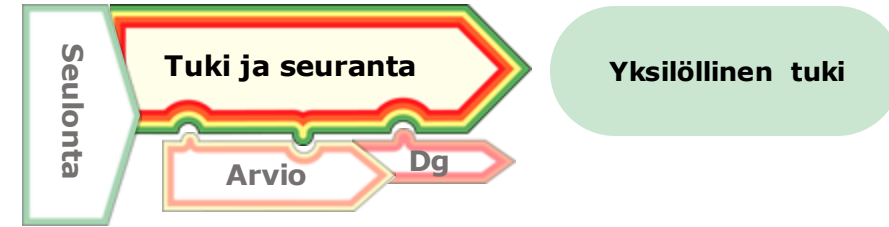

- Peruspalveluista tarjottava arvioon perustuva hoidollinen tai kuntoutuksellinen tuki, joka voi olla esim. toiminta- tai puheterapiaa, perheneuvolasta tarjottava hoidollinen jakso esim. säätelytaitojen harjoitteluun. Jaksot pitävät sisällään myös vanhempien ohjauskäyntejä.
- **Huomioitavaa:** Tärkeää muodostaa yhteiset kriteerit ja sisällöt -> työryhmä
- Kuka/ketkä toteuttavat hoidollisia ja kuntoutuksellisia jaksoja? Kuten edellisessä – sisällöt?
- Hoidollisten jaksojen kesto – rotaation säilyttäminen, palvelun saatavuus ja yhdenmukaisuus

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Tukiperhe / henkilö

- Tukihenkilötoiminta on sosiaalihuollon tai lastensuojelun palvelutarpeen arvion perusteella tarvottavaa palvelua.
- Tukihenkilön tai -perheen järjestäminen perustuu palvelutarpeeseen ja asiakassuunnitelmaan. Toiminta perustuu sopimukseen ja suunnitelmaan tukisuhteen tavoitteista, tiiviyydestä ja kestosta. Suunnitelma laaditaan yhdessä asiakkaan ja tukihenkilön tai -perheen kanssa ja se tarkistetaan sovituin määräajoin. Palvelu on määräaikaista.
- Tukihenkilö helpottaa perheen kuormitusta tukemalla arjen sujumista, viettämällä aikaa lapsen tai nuoren kanssa, viemällä lasta/nuorta harrasteisiin, innostamalla ja tukemalla esimerkiksi koulunkäynnissä tai itsenäiseen elämään siirtymisessä.
- Tukiperhetoiminta suunnitellaan perheen palvelutarpeeseen ja kirjataan asiakassuunnitelmaan. Tukiperhetoiminnassa tuettava osallistuu normaaliin arkielämään tukiperheessä ja yöpyy tukiperheen luona esimerkiksi viikonloppuisin tai sovittaessa pidempään, kuten loman aikana.
- **Huomioitavaa:** Onko nepsy asiakasryhmälle jotain erityis vaatimuksia tukihenkilön suhteen?

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

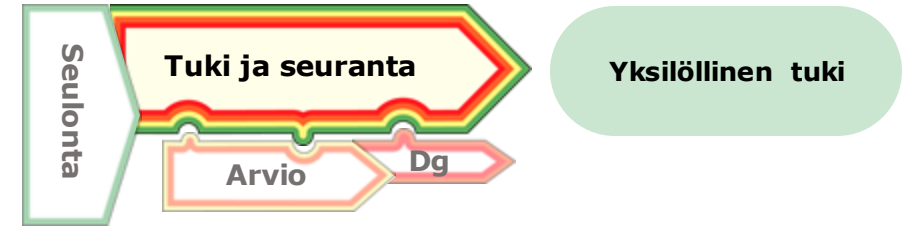
Ohjaamo

- <https://www.espoo.fi/fi/nuoret/ohjaamotalo>
- **Huomioitavaa:** Tällä hetkellä tarjolla vain Espoossa ja Lohjalla

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Järjestöjen tarjoama tuki

- [ADHD-liitto](#)
- [Aivoliitto](#)
- [Autismiliitto](#)
- [Autismisäätiö](#)
- [Suomen Autismikirjon Yhdistys, ASY ry](#)
- [Suomen Tourette- ja OCD-yhdistys](#)
- **Huomioitavaa:**

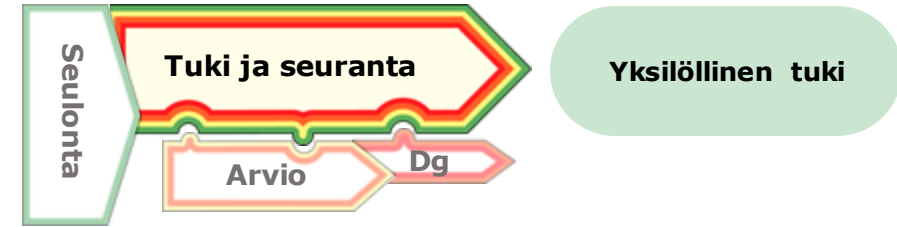
- Järjestöt ja yhdistykset tuottavat monenlaista arvokasta palvelua, kuten perustietoa häiriöistä, vertaistoimintaa, erilaisia ryhmiä ja ohjattua harrastetoimintaa.
- <https://erityisvoimia.fi/vertaisryhmiä-ja-lisaa-tietoa/>
- <https://www.bvif.fi/>
- [adhd-tutuksi.fi](#)
- [adhd-tietoa.fi](#)
- [Neuropsykiatrisen kirjon yhdistys](#)
- **Huomioitavaa:** Miten järjestöjen ja yhdistysten palveluita nivotaan osaksi perhekeskuspalveluita säännöllisesti ja yhteistyössä? Miten nämä palvelut saadaan tuotettua tasapuolisesti ja yhdenmukaisesti koko LU-alueelle?

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Päihdepalvelut

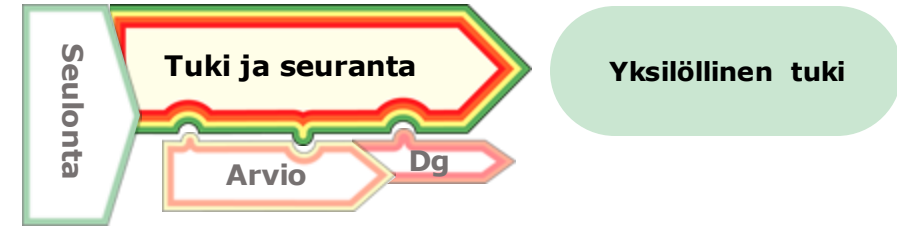

- Hoitamattomat neuropsykiatriset häiriöt saattavat edesauttaa päihdehäiriön syntymiseen nuoruus- ja aikuisiässä. Tästä syystä sekä päihdepalveluissa, että neuropsykiatrisissa tukipalveluissa tulisi muistaa mahdollinen yhteys ja selvittää tilanne yksilöllistä hoitoa ja kuntoutusta suunniteltaessa.
- Mikäli päihdeasiakkaalla on taustalla neuropsykiatrisia oireita, hoito ja kuntoutus tulee ulottaa myös näille osa-alueille ja suunnitella hoito ja kuntoutus monitoimijamallin mukaisesti.
- Päihdeongelma ei saa olla este neuropsykiatriselle palvelulle.
- **Huomioitavaa:**
- Erityisesti vanhempien ja nuorten kohdalla huomioitava hoitopolut ja yhteistyötahot, joita voidaan kutsua ja nivoa osaksi yhteistä palvelukokonaisuutta tarvesidonnaisesti
- Tutkittu tieto syy-seurausvaikutuksista -> miten sitä voidaan huomioida jo ohjauksessa ja neuvonnassa varhaisessa vaiheessa vanhempien ja nuorten kohdalla?

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Neuropsykiatrinen valmennus

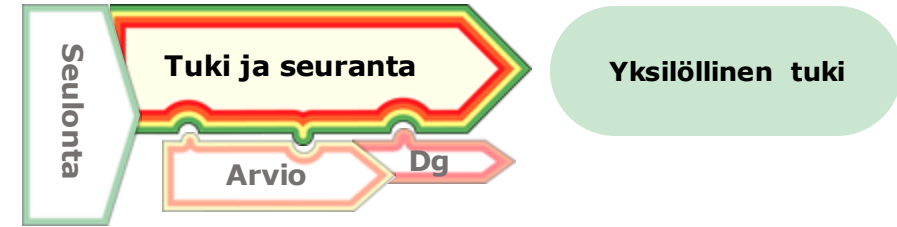

- Neuropsykiatrinen valmennus on tukimuoto, jota tarjotaan osana hoitosuunnitelmaa lapsille ja nuorille, joille on asetettu myös diagnoosi / muut psykososiaaliset tukimuodot on todettu riittämättömiksi. Valmennuksessa pyritään vahvistamaan arjen sujuvuutta tilanteissa, joissa neuropsykiatriset oireet ja toiminnanohjauksen vaikeudet aiheuttavat merkitsevää haittaa toimintakyvylle.
- Tavoitteet ovat konkreettisia ja liittyvät jokapäiväisen elämän vaikeuksiin, esimerkiksi arjenhallintaan, opiskeluun ja ihmissuhteisiin.
- Neuropsykiatrista valmennusta tarjoaa ammattilainen, jolla on neuropsykiatrinen valmentaja koulutus (30op)
- **Huomioitavaa: Kriteereiden määrittäminen ja kuka tarjoaa**
- Missä vaiheessa tarjotaan ohjausta ja missä valmennusta, kuka tarjoaa
- Yhdenmukainen koulutus ja tietotaidon saavuttaminen – jatkuva koulutusmahdollisuus

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

KELA kuntoutus

- Kela järjestää kuntoutusta kaiken ikäisille ja turvaa toimeentuloa kuntoutuksen aikana. Kuntoutus auttaa elämään sairauden kanssa, jatkamaan töissä tai palaamaan työelämään.
- <https://www.kela.fi/kuntoutus>
- <https://www.kela.fi/neuropsykologinen-kuntoutus>
- <https://www.kela.fi/laku-perhe-kuntoutus>
- **Huomioitavaa:** pitääkö kuvata prosessi miten pääsee?
- Kuka ja missä lähete ja hoitosuositus tehdään, ketkä tahot mukana? Hoidosta vastaava taho kuntoutuksen aikana?

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Seuranta kaikki ikäryhmät:

Perustason palvelut

Seuranta/Lapset
puheeksi

Perustason kohdennetut palvelut

Seurantakäynnit

Perustason erityispalvelut

Lääkityksen seuranta

Erikoissairaanhoido

Klikkaa palvelua josta haluat lukea lisää.

Takaisin alkuun

Seulonta / Lapset puheeksi

- Seulonnan, arvioinnin ja seurannan välineenä sekä tukena vanhempien ohjaamisessa
- Lapset puheeksi –menetelmä tukee lasten ja perheiden pärjävyyttä isoissa tai pienissä arjen muutoksissa tai vaikeuksissa. Lapset puheeksi -työ tukee esimerkiksi lapsen kehitykseen ja kasvuun liittyvissä muutoksissa tai huolissa. Menetelmä on käytössä ennaltaehkäisevästi.
- menetelmä; seulonnan, arvioinnin ja seurannan välineenä sekä tukena vanhempien ohjaamisessa
- Lapset puheeksi® (LP) -menetelmän avulla rakennetaan vanhempien, muiden lapsen elämän tärkeiden ihmisten ja lapsen välille yhteistä ymmärrystä arjesta. Lähtökohtana on tukea perheitä heidän arkisissa ympäristöissä. Menetelmä tarjoaa mahdollisuuden pohtia yhdessä ammattilaisen kanssa suojaavia tekijöitä, perheen muuttunutta arkea ja muutosten keskellä pärjäämistä. Tarkoituksena on ennaltaehkäistä vaikeuksien kumuloituminen
- Kuka toteuttaa: neuvola ja varhaiskasvatus
- **Huomioitavaa:** Tuleeko laventaa kouluikäisille?
- Perhesosiaalityössä Espoossa pidetään lapset puheeksi keskusteluja

Seurantakäynnit

- Osana määräaikaistarkastuksia tai yksilöllisen/ erityisen tuentarpeen lisäkäyntinä.
- Tähän tarvitaan yhteinen rakenne yhteistyössä koulun kanssa
- Voisiko tästä ottaa mallia:
Erityisen tuen oppilaan koulupolku, strukturoitu seuranta yhteistyössä opiskeluhuollon ja koulun opettajien toimesta. (pilotoitu Espoossa)
- **Huomioitavaa:** Kehitettävä palvelutuote! Erityinen huomio nivelvaiheisiin ja tiedon siirtymiseen!
- Riittävä seuranta ja tuki sekä sen vaikuttavuuden arvioiminen yhteistyössä lapsen, nuoren ja perheen sekä kumppaneiden kanssa – erityisen tärkeää ennen seuraavan nivelvaiheen työskentelyä

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Lääkityksen seuranta

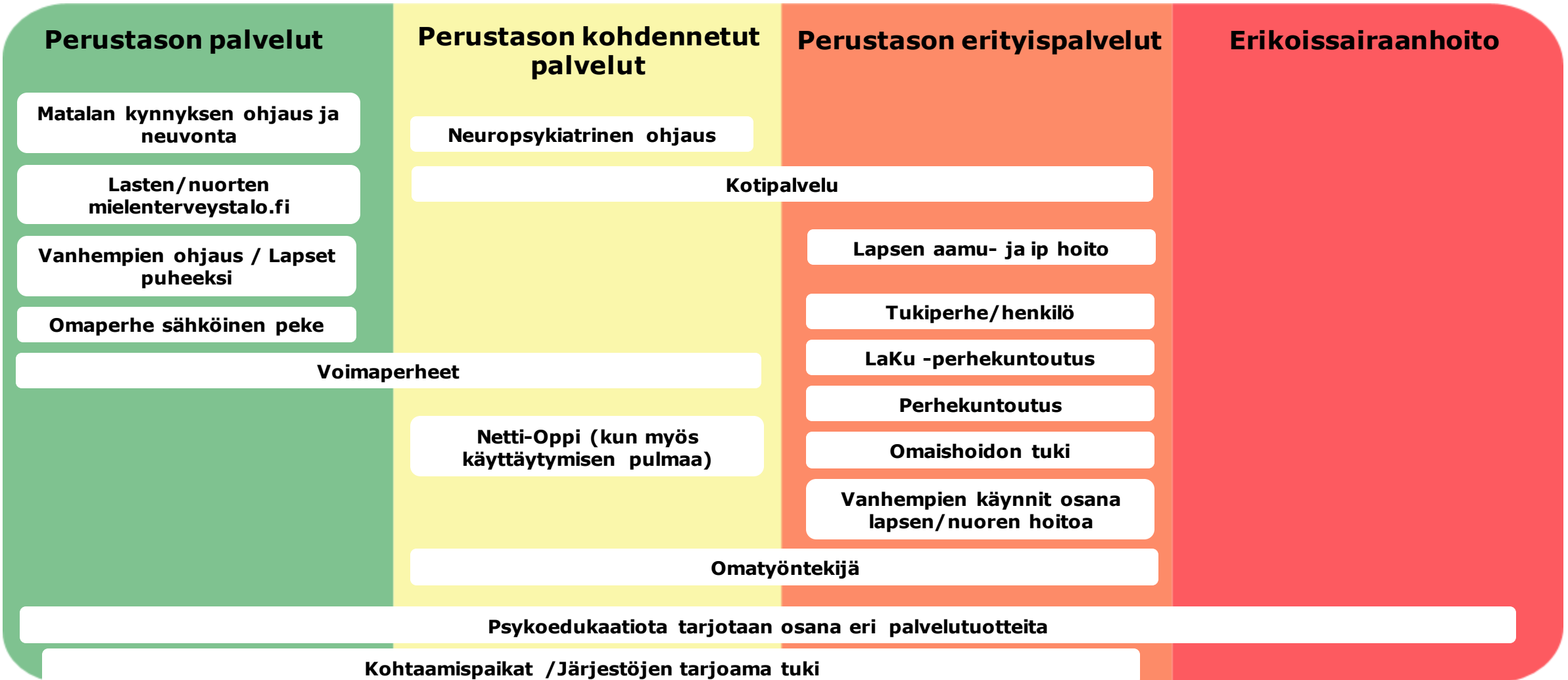

- Diagnoosin saaneiden seuranta toteutuu varsin hyvin. Erityistä huomiota pitää kiinnittää tiedonkulku / verkosto: 1) diagnoosivaihe & lääkitysvasteen seuranta, lääkitysmuutokset. 2) siirtymävaiheet alakoulu-yläkoulu, yläkoulu-2.aste. tukitoimet.
- **Huomioitavaa:** Kehitettävä palvelutuote!
- Missä diagnoosi ja lääkityksen aloitus toteutetaan (ketkä osallistuvat arviointiin, tutkimuksiin) ja miten/kuka sitä seuraa?

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Vanhempien ohjaus, neuvonta ja arjen tuki

Klikkaa palvelua josta haluat lukea lisää.

Takaisin alkuun

Matalan kynnyksen ohjaus ja neuvonta

- Monikanavainen keskitetty ohjaus ja neuvontapalvelu lapsiperheille ja nuorille, jonka kautta kuka tahansa voi pyytää apua, jos jokin oma tai perheenjäsenen liittyvä asia mietityttää.
- **Huomioitavaa:** Kehitettävä palvelutuote!
- Vanhempien tuki ja ohjaus erittäin tärkeää – pohdittava mitä, kuka ja miten sitä toteutetaan kullakin tasolla, mitä tietoa vanhempien on mahdollista saada itsenäisesti ja mitä ammattilaisen kanssa läpikäytynä

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Voimaperheet

- Voimaperheet on toimintamalli, joka on kehitetty neuvolaikäisten lasten (4 v) käytösongelmien varhaiseen tunnistamiseen ja digitaaliseen, ennaltaehkäisevään hoitoon.
- Voimaperheet on kehitetty sellaisten perheitten tunnistamiseksi ja tueksi, jotka hyötyvät myönteisen vanhemmuuden keinoja tukevasta ohjauksesta.
- Tunnistamisen apuna käytetään kyselylomaketta, jonka vanhemmat täyttävät neuvolan nelivuotisterveystarkastusta varten.
- Ohjaus toteutetaan digitaalisessa hoitoympäristössä netin ja puhelimen välityksellä, ja siihen voi osallistua esimerkiksi kotoa käsin.
- Perhevalmentaja on yhteydessä vanhempaan viikoittain ja tukee perhettä hankalien vuorovaikutustilanteiden ja ongelmien läpikäymisessä ja ratkaisemisessa.
- **Huomioitavaa:** Lavenee L-U tasoiseksi -23

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Netti-Oppi (kun myös käyttäytymisen pulmaa)

- Vanhemmuustaito-ohjelma 4-12 -vuotiaiden käytösongelmaisten lasten vanhemmille. Ohjautuminen perheneuvolan asiakkuuden kautta
- Ohjelma sisältää 8 osiota omahoitopolulla sekä kolme etätapaamista ammattilaisen kanssa – ennen omahoitopolun aloitusta, kaksi kertaa omahoitopolun sisällä ja omahoitopolun päätteeksi
- Osioiden teemoina ohjelman esittely, yhteiset hetket, mitä käyttäytyminen on ja miten siihen voi vaikuttaa, kuinka kehottaa lasta tekemään jotain, vanhemman hyvinvointi ja stressinhallinta, vahvista myönteistä käytöstä, huomio ja huomiotta jättäminen, tehokas kieltäminen)

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Kotipalvelu

- Kotipalvelulla tarkoitetaan lastenhoitoon ja kasvatukseen sekä muuhun tavanomaiseen elämään kuuluvien toimintojen ja tehtävien suorittamista tai niissä avustamista.
- Tavoitteena on helpottaa perheen arjen sujumista ja tukea vanhempien jaksamista. Kotipalvelun avulla pyritään auttamaan perhettä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja estämään perhetilanteen vaikeutuminen. Tämä tapahtuu antamalla apua lastenhoitoon ja kodinhoitoon. Kotipalvelua ei ole mahdollista saada pelkkään siivoukseen, ja kodinhoiton tehtävät teemme yhdessä perheen kanssa.
- Lapsiperheiden kotipalvelua on mahdollista saada perheen alentuneen toimintakyvyn, perhetilanteen, rasittuneisuuden, sairauden, synnytyksen, vamman tai muun syyn perusteella. Perheen kanssa tehdään yhdessä asiakassuunnitelma, jossa sovitaan työn tavoitteista ja toimintatavoista. Suunnitelman toteutumista arvioidaan säännöllisesti perheen kanssa.
- Kotipalvelusta perimme käyntien keston mukaisen käyntimaksun tai asiakkaan tulojen, perhekoon ja palvelun määrän mukaisen kuukausimaksun. Kotipalvelua on mahdollista saada myös palvelusetelillä.
- **Huomioitavaa:**
- Kaikkien ammattilaisten tietoon kaikilla tasoilla hakuprosessi, jotta palveluun osataan ohjata

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Omatyöntekijä

- Sosiaalihuollon asiakkaalle on nimettävä asiakkuuden ajaksi omatyöntekijä. Työntekijää ei tarvitse nimetä, jos asiakkaalle on jo nimetty muu palveluista vastaava työntekijä tai nimeäminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta.
- Omatyöntekijän on oltava sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 3 §:ssä tarkoitettu ammattihenkilö. Omatyöntekijänä saa toimia mainitussa pykälässä tarkoitettun ammattihenkilön sijaan terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 2 §:ssä tarkoitettu ammattihenkilö, jos se on asiakkaan palvelukokonaisuuden kannalta perusteltua. Erityistä tukea tarvitsevan lapsen tai muun erityistä tukea tarvitsevan henkilön omatyöntekijän tai hänen kanssaan asiakastyötä tekevän työntekijän on oltava sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitettu sosiaalityöntekijä. ([21.12.2016/1347](#))
- Omatyöntekijänä toimivan henkilön tehtävänä on asiakkaan tarpeiden ja edun mukaisesti edistää 38 §:n 2 ja 3 momentin toteuttamista sekä toimia tarvittaessa muissa tässä laissa säädetyissä tehtävissä.
- Erityistä tukea tarvitsevaa lasta koskevaa sosiaalihuoltoa toteutettaessa lapsen omatyöntekijän tai muun lapsen sosiaalipalveluista vastaavan työntekijän tulee tavata lapsi asiakassuunnitelmaan tarkemmin kirjattavalla tavalla riittävän usein henkilökohtaisesti.

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Lapsen aamu- ja iltapäivähoito

- Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään perusopetuslain nojalla monissa kunnissa kaikille perusopetuksen 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille.
- Kehitysvammaisten erityishuollosta annettu laki on perusopetuslakiin nähden erityislaki, jota on sovellettava kehitysvammaisen koululaisen aamu- ja iltapäivähoitoon silloin, kun kaikille lapsille tarkoitettut perusopetuslain mukaiset palvelut eivät riitä vastaamaan lapsen hoidon tarpeeseen, tai hoidon tarpeen on katsottava johtuvan ensisijaisesti hänen kehitysvammastaan. Hoidon tarvetta arvioitaessa on huomioitava erityisesti lapsen ikä.
- **Huomioitavaa:** Miten tämä hoidetaan jatkossa HVA:lla nepsy lasten osalta, jotka eivät ole kehitysvammaisia ja joille perusopetuslain mukainen palvelu ei riitä

Kelan Laku -perhekuntoutus

- LAKU-perhekuntoutus on tarkoitettu 5–15-vuotiaille lapsille tai nuorille joilla on diagnosoitu
  - ADHD tai ADD tai autismikirjon häiriö tai Touretten oireyhtymä.
- Lisäksi lapsella tai nuorella on
  - pitkäkestoisen, monimuotoisen kuntoutuksellisen tuen ja ohjauksen tarve
  - häiriöitä, jotka vaikuttavat toimintakykyä heikentävästi arjen ympäristöissä, kuten päiväkodissa, koulussa tai kotona
  - mahdollisesti myös samanaikaisia käytös- ja tunne-elämän oireita, jotka liittyvät neuropsykiatriseen häiriöön tai sen oireisiin (esim. impulsiivisuuteen).
- Kuntoutukseen osallistuvat lapsen tai nuoren lisäksi hänen päivittäiseen elämään kuuluvat omaiset tai läheiset henkilöt.
- Jos lapsi tai nuori saa [vaativan lääkinällisen kuntoutuksen palveluja](#), hän ei voi saada LAKU-perhekuntoutusta. LAKU-perhekuntoutusta ei myöskään voi saada tilanteessa, jossa lapsella on huomattavia rajoituksia suoriutumisessa tai osallistumisessa. LAKU-perhekuntoutuksen tarjoama tuki ei ole riittävä lapsille, joilla on huomattavia rajoitteita toimintakyvyssä.
- **Huomioitavaa:**
- Päätettävä kuka ohjaa ja tekee lausunnon, ketkä osallistuvat arviointiin?

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Perhekuntoutus

- Perhekuntoutus on tarkoitettu lapsiperheille, jotka tarvitsevat tukea esimerkiksi vanhemmuuteen tai arjen haasteisiin. Perhekuntoutusta on tarjolla laitoksessa tapahtuvana ympärivuorokautisena ja päivämuotoisena avokuntoutuksena. Palvelua tarjotaan perheen sosiaalityöntekijän ohjaamana.
- **Perhekuntoutukseen kuuluu**
  - perhetilanteen arviointi
  - arki- ja elämänhallinnan taitojen opetteleminen
  - vanhemmuuden tukeminen
  - vuorovaikutussuhteiden vahvistaminen.
- Perhekuntoutus on tavoitteellista, suunnitelmallista ja perheen tarpeiden mukaan räätälöityä.

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Omaishoidontuki

- Omaishoitaja vammaisen tai sairaan henkilön läheinen, joka vastaa läheisensä hoidosta. Omaishoitaja tekee omaishoitosopimuksen kunnan/ Hyvinvointialueen kanssa. Omaishoidon tuki on kokonaisuus, johon kuuluu hoitopalkkio, omaishoitajan vapaat ja muut hoidon turvaamiseksi tarvittavat palvelut.
- Päätös omaishoidon tuen myöntämisestä perustuu aina työntekijän tekemään arviointiin, joka tehdään yhteistyössä omaishoitajan ja hoidettavan kanssa. Omaishoidon tuen palkkion suuruus määritellään hoidon sitovuuden ja vaativuuden perusteella.
- Ennen hakemuksen jättämistä, suosittelemme tekemään itsearviointin oikeudestasi omaishoidon tukeen osoitteessa www.omaolo.fi > [Omaishoidon tuki\(ulkoinen linkki\)](#)

Huomioitavaa: Miten tämä haetaan jatkossa HVA:lta

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Ryhmämuotoinen vanhempien tuki

Perustason palvelut

Luennot/tietoiskut (lapsen ja nuoren kehitykseen ja sen tukemiseen liittyvistä teemoista esim. tunnetaidoista)

Nepsy ryhmät – ensivaiheen ohjaus ja neuvonta

Perustason kohdennetut palvelut

Leikkitaidot-ryhmä

Aistit-ryhmä

Ohjauksellinen ja vertaistuellinen ryhmä vanhemmille

Ihmeelliset vuodet (kun myös käyttäytymisen pulmaa)

Perustason erityispalvelut

Strategiaryhmä

Erikoissairaanhoido

Kohtaamispaikat / Järjestöjen tarjoama tuki

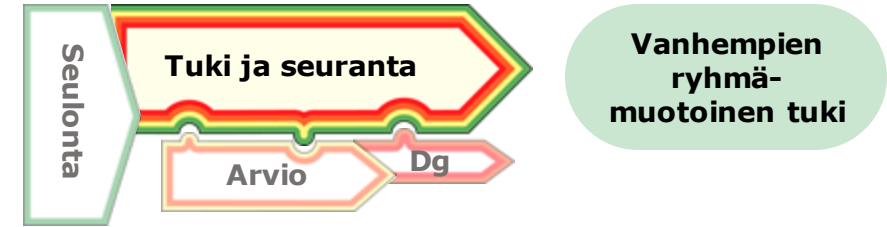

Klikkaa palvelua josta haluat lukea lisää.

Takaisin alkuun

Luennot/tietoiskut (lapsen ja nuoren kehitykseen ja sen tukemiseen liittyvät teemat esim. tunnetaidoista)

- Kaikille avoin ja maksuton, säännöllisesti (esim. 2 x kuussa) L-U tasoisesti tuotettu etäpalvelu (esim. verkkovälitteisesti), joissa asiantuntijat tarjoavat perustietoa ja mahdollisuuden kysellä esim. tunnetaitoihin, säätelytaitoihin ja lapsen / nuoren kehitykseen liittyen.
- Kohdennettava eri ikäryhmille esim. alle kouluikäiset, alakouluikäiset ja nuoret
- Kuka toteuttaa: Perhekeskuspalvelut monialaisesti
- **Huomioitavaa:** Kehitettävä palvelu. Ketkä, miten ja milloin palvelua tarjotaan/tuotetaan, yhdenmukaiset ryhmät ja tietoiskut, markkinointi- ja mainonta pohdittava ja miten ohjaututaan

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Nepsy ryhmät - ensi vaiheen ohjaus ja neuvonta

- Ensivaiheen ohjausta ja neuvontaa järjestetään alueella pääsääntöisesti ryhmämuotoisena palveluna.
- Ensitietoryhmät ovat kaikille avoimia ja ryhmiin hakeudutaan joko suoraan tai työntekijöiden ohjaamina.
- Ohjaus ja neuvontaryhmien aikatauluista ja paikoista tiedotetaan hyvinvointialueen verkkosivuilla.
- Vanhemmille, jotka tunnistavat lapsessaan/ nuorestaan mahdollisia Nepsy -piirteitä ja haluavat ammattilaisen ohjausta ja vertaistukea.
- L-U tasoinen etäpalvelu vai lähipalveluna tuotettu ryhmä? Säännöllinen frekvenssi
- **Neuvontatasoinen asiakasohjaus**, jossa tavoitteena on yleistason tiedon lisääminen neuropsykiatrisista häiriöistä ja niiden hoidosta.
- Kuka toteuttaa: Perhekeskuspalvelut monialaisesti
- **Huomioitavaa:** Kehitettävä palvelu. Koulutussuunnittelu, kolmen tason osaamista: ensitieto, nepsy ohjaus ja neuvonta sekä valmennusta (osana kuntoutusta)

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Vertaistukiryhmät / kohtaamispaikkatoiminta

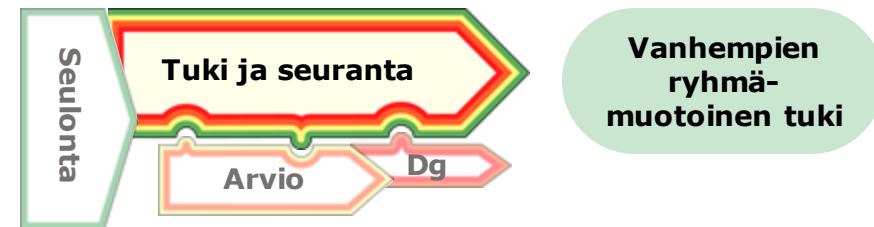

- Alueen kohtaamispaikkatiimi, joka muodostuu perhekeskuksen sote -toimijoista, alueen järjestötoimijoista, seurakunnasta ja kunnan keskeisistä toimijoista yhteensovittaa ja tuottaa asukkaiden tarvitsemaa yhteisöllistä vertaistukea tarjoavaa ryhmätoimintaa. Palvelu vaihtelee eri perhekeskusalueilla.
- **Huomioitavaa:** Kehitettävä palvelu osana alueellisia kohtaamispaikkatoimintaa.

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Leikkitaidot -ryhmät

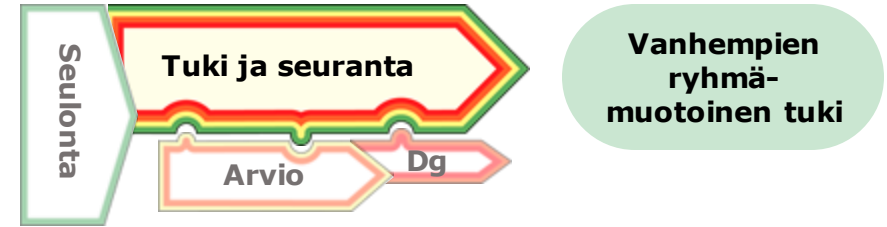

- Ohjauksellinen ryhmä leikkitaitojen harjoitteluun (vanhemmille ja varhaiskasvatuksen henkilöstölle).
- Lapset, joilla on autismikirjon piirteitä, tarvitsevat tavanomaista enemmän harjoittelua yhteiseen leikkiin osallistumisessa, vuorottelussa ja joustamisessa. Ryhmään ilmoittautuminen tapahtuu Lasten kuntoutuspalveluiden työntekijöiden kautta.
- **Huomioitavaa:** Lavennetaan L-U tasoiseksi palvelutuotteeksi

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Aistit-ryhmä

- Keskusteluryhmä alle kouluikäisten ja alakouluikäisten lasten vanhemmille, joiden lapsella on aistitiedon käsittelyn haasteita arjessa (LKP:n toimintaterapeutti ja perheneuvolan psykologi). Ryhmä kokoontuu n. 6 kertaa
- Saada vertaistukea toisilta vanhemmilta
- Antaa vanhemmille tietoa aistitiedon käsittelystä ja aistisäätelyn toiminnasta
- Tukea vanhemmuutta
- Tarjota keinoja ja toiminnallisia menetelmiä arkeen
- **Huomioitavaa:** Lavennetaan L-U tasoiseksi palvelutuotteeksi

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Ohjauksellinen ja vertaistuellinen ryhmä vanhemmille

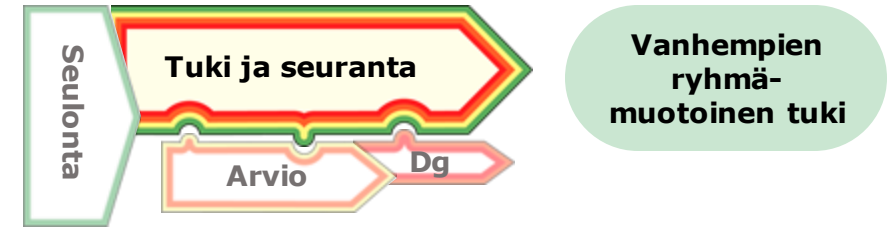
- Ryhmä on ohjauksellinen ja vertaistuellinen ryhmä vanhemmille. 5-6 käyntikertaa.
- Palvelun tuottaa lasten psykologit ja/tai moniammatillinen ryhmä. Nepsy valmentaja?
- Esim. Englanninkielinen keskusteluryhmä vilkkaiden lasten vanhemmille.
- Ryhmä on ohjauksellinen ja vertaistuellinen ryhmä vilkkaiden alle kouluikäisten lasten vanhemmille.
- <https://www.kaypahoito.fi/nix01783>
- **Huomioitavaa:** Päällekkäisyyttä esimerkiksi Nepsy ryhmä, Ihana ja kamala ryhmä, Voimavaroja vanhemmuuteen ryhmä, rajattava mitä ryhmätoimintoja tuotetaan ja ovatko ne kohdennettuja ja mille kohderyhmälle?

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Strategiaryhmä

Kohderyhmä: 4-12- 17vuotiaiden ADHD-diagnoosin saaneiden lasten ja nuorten vanhemmat.

Pääasiallinen sisältö:

- Tietoa ADHD:sta, syistä ja seurauksista/vaikutuksista lapsen toimintakykyyn ja muuhun perheeseen,
- Käytännönläheisten keinojen läpikäyminen, joiden avulla vanhempi voi helpottaa arkea ja vähentää ristiriitoja.
- 5 krt, 3 h kerrallaan, Edellyttää sitoutumista
- Sisältö koostuu luennoista ja yhteisestä vertaistuellisesta keskustelusta

Huomioitavaa

- Päällekkäisyyksien poistaminen, kuka järjestää, miten usein, ketkä ohjaavat, koulutustarve, koska strukturoitu menetelmä

<< Takaisin alkuun

< Takaisin

Ihmeelliset vuodet (kun myös käyttäytymisen pulmaa)

- Alle kouluikäisten käytöksellään oireilevien ja käytöshäiriöisten lasten vanhemmille. Ryhmissä autetaan vanhempia saamaan käyttöön uusia myönteisiä kasvatuksen keinoja.
- Pitkäjänteisellä lapsen hyvän käytöksen vahvistamisella ja huonon käytöksen sammuttamisella saadaan aikaan muutoksia lapsen käytöksessä.
- Samalla kohennetaan lapsen itsetuntoa ja suoriutumista myös päiväkodissa ja koulussa.
- Vanhemmuusryhmissä käydään läpi aikuisen läsnäoloa, leikin tärkeyttä, erilaisten taitojen opettamista, vaikuttavaa kehumista, kannustimien käyttämistä motivoinnissa, rajojen asettamista sekä keinoja puuttua tehokkaasti huonoon käytökseen.
- Ryhmäkerrat sisältävät vuorovaikutusvideoiden katsomista yhdessä tilanteita pohtien, harjoitusten tekemistä, pienryhmäkeskusteluita, konkreettisten keinojen jakamista, reflektointia ja tavoitteiden asettamista kotiharjoittelulle.
- Vanhempia tuetaan ryhmäkertojen väleissä puhelinsoitoin ja tarvittaessa kotikäynnein.
- Palvelun tuottaa perheneuvolapalvelut ja perhesosiaalityö mahdollisesti yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa ja ryhmä kokoontuu n. 15 kertaa
- **Huomioitavaa:** tarjotaan ensisijaisesti kevyempiä palveluja kuten Voimaperheet tai Netti-Oppi.

<< Takaisin alkuun

< Takaisin